

**UCHWAŁA NR X/101/03
RADY MIASTA BIAŁOGARD**

z dnia 3 września 2003 r.

**w sprawie przepisów porządkowych związanych z przewozem osób i bagażu
w miejskiej komunikacji autobusowej w Białogardzie**

Na podstawie art. 18 ust. 2 pkt 15 ustawy z dnia 8 marca 1990 r. o samorządzie gminnym (Dz. U. z 2001 r. Nr 142, poz. 1591, z 2002 r. Nr 23, poz. 220, Nr 62, poz. 558, Nr 113, poz. 984, Nr 153, poz. 1271 i Nr 214, poz. 1806 oraz z 2003 r. Nr 80, poz. 717) i art. 15 ust. 5 ustawy z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe (Dz. U. z 2000 r. Nr 50, poz. 601, z 2001 r. Nr 125, poz. 1371, z 2002 r. Nr 113, poz. 984 i Nr 130, poz. 1112 oraz z 2003 r. Nr 149, poz. 1452) Rada Miasta Białogard uchwala, co następuje:

§ 1. Określa się przepisy porządkowe związane z przewozem osób i bagażu w miejskiej komunikacji autobusowej w Białogardzie w brzmieniu stanowiącym załącznik do uchwały.

§ 2. Uchwała wchodzi w życie po upływie 14 dni od dnia ogłoszenia w Dzienniku Urzędowym Województwa Zachodniopomorskiego.

**PRZEPISY PORZĄDKOWE
ZWIĄZANE Z PRZEWOZEM OSÓB I BAGAŻU
W MIEJSKIEJ KOMUNIKACJI AUTOBUSOWEJ
W BIAŁOGARDZIE**

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

§ 1.

1. Przepisy porządkowe określają warunki przewozu osób i bagażu w miejskiej komunikacji autobusowej na obszarze miasta Białogard i gmin, z którymi Miasto Białogard podpisało porozumienie w sprawie lokalnego transportu zbiorowego. Przewóz odbywa się autobusami w regularnej komunikacji publicznej według rozkładów jazdy podanych do wiadomości publicznej.
2. Ilekroć w przepisach porządkowych jest mowa o:
 - 1) pojeździe - rozumie się przez to autobus miejskiej regularnej komunikacji zbiorowej;
 - 2) przewoźniku - rozumie się przez to przedsiębiorcę wykonującego działalność gospodarczą w zakresie przewozu osób i bagażu w regularnej miejskiej komunikacji publicznej;
 - 3) przewozie - rozumie się przez to przewóz osób i bagażu wykonywany przez przewoźnika w trybie i na zasadach określonych w ustawie z dnia 15 listopada 1984 r. - Prawo przewozowe oraz w ustawie z dnia 6 września 2001 r. o transporcie drogowym (Dz. U. Nr 125, poz.1371 oraz z 2002 r. Nr 25, poz. 253, Nr 89, poz.804 i Nr 199, poz. 1671);
 - 4) linii komunikacyjnej miejskiej – rozumie się przez to połączenie komunikacyjne na określonej drodze, po której odbywają się regularne przewozy pasażerów oraz, na której znajdują się wyznaczone przystanki, przebiegającej na obszarze miasta Białogard;
 - 5) linii komunikacyjnej podmiejskiej – rozumie się przez to linię komunikacyjną na drodze wykraczającej poza granice administracyjne miasta Białogard; miejscem oznaczającym taką granicę dla określonej linii jest – w zależności od kierunku jazdy – ostatni bądź pierwszy przystanek autobusowy położony na obszarze miasta najbliżej od granicy administracyjnej miasta;
 - 6) pasażerze – rozumie się przez to osobę, która zawarła z przewoźnikiem umowę przewozu przez nabycie biletu na przejazd lub przez samo zajęcie miejsca w pojeździe.

§ 2.

Pasażerowie korzystający z przewozu pojazdami oraz obsługujący pojazd, personel nadzoru ruchu i kontroli biletów obowiązani są do przestrzegania obowiązujących przepisów porządkowych.

§ 3.

1. Uwagi i wskazówki obsługujących pojazd oraz personelu nadzoru ruchu i kontroli biletów powinny być kierowane do pasażerów w sposób taktowny i uprzejmy.
2. Obsługujący pojazd, personel nadzoru ruchu i kontrolerzy biletów obowiązani są do udzielania, na żądanie pasażera, informacji dotyczących przewozu, w szczególności co do czasu odjazdu pojazdu z przystanku końcowego, kierunku jazdy, funkcjonowania komunikacji zastępczej, itp.

§ 4.

Pasażer odpowiada wobec przewoźnika za wszystkie szkody powstałe z powodu uszkodzenia lub zanieczyszczenia pojazdu z jego winy.

§ 5.

1. Przewoźnik nie odpowiada za szkody powstałe w wyniku przerw w ruchu albo zmian kierunku jazdy pojazdu spowodowanych siłą wyższą, przyczynami natury techniczno-eksploatacyjnej, zarządzeniem organów uprawnionych do kierowania ruchem na drogach publicznych lub innych uprawnionych organów.
2. W razie awarii lub uszkodzenia pojazdu w czasie jazdy, pasażerowi posiadającemu ważny bilet przysługuje prawo kontynuowania jazdy na podstawie tego samego biletu następnym pojazdem tej samej linii lub innej linii komunikacyjnej miejskiej przebiegającej tą samą trasą albo pojazdem zastępczym zapewnionym przez przewoźnika.

§ 6.

1. Znalazca rzeczy pozostawionej w pojeździe obowiązany jest oddać tę rzecz obsługującemu pojazd za pokwitowaniem.
2. Tryb postępowania z rzeczami znalezionymi w środkach transportu publicznego regulują właściwe przepisy.

Rozdział 2

Przewóz osób

§ 7.

1. Przewoźnik zobowiązany jest do umieszczenia w pojazdach informacji o cenniku biletów za przejazd osób i przewóz bagażu, kategoriach osób uprawnionych do ulgowych i bezpłatnych przejazdów oraz wysokości opłaty dodatkowej za przejazd bez ważnego biletu lub dokumentów poświadczających uprawnienia do ulgowych i bezpłatnych przejazdów.
2. Do korzystania z przejazdów ulgowych i bezpłatnych uprawnione są wyłącznie osoby wymienione w uchwale Rady Miasta Białogard oraz posiadające takie uprawnienie na podstawie odrębnych przepisów.
3. Pasażerowie korzystający z uprawnień do ulgowych i bezpłatnych przejazdów obowiązani są posiadać przy sobie i okazywać na żądanie kontrolera biletów dokument wymieniony w uchwale Rady Miasta Białogard lub odrębnych przepisach, uprawniający do ulgowego lub bezpłatnego przejazdu.

§ 8.

1. Wsiadanie do pojazdu i wysiadanie z niego dozwolone jest tylko na przystankach i po całkowitym zatrzymaniu pojazdu.
2. Wsiadanie do pojazdu na przystankach końcowych dozwolone jest dopiero po zakończeniu czynności związanych ze zmianą kierunku jazdy. W tym czasie pasażerowie nie mogą przebywać w pojeździe.
3. Obsługujący pojazd, po zakończeniu czynności związanych ze zmianą kierunku jazdy, obowiązany jest niezwłocznie podjechać pojazdem do przystanku dla wsiadających w celu umożliwienia osobom oczekującym na przystanku zajęcia miejsca w pojeździe.

§ 9.

1. Pasażerowie stojący w pojeździe w czasie jazdy powinni trzymać się uchwytów lub poręczy.
2. Dziecko w czasie przejazdu nie może przebywać w wózku, jeżeli nie jest zabezpieczone szelkami przed wypadnięciem.

§ 10.

Pasażer zamierzający wsiąść na przystanku oznaczonym „na żądanie” obowiązany jest wcześniej uprzedzić o tym obsługującego pojazd, a osoba zamierzająca wsiąść na takim przystanku dać odpowiednio wcześniej znak przez wyraźne podniesienie ręki.

§ 11.

Sygnal do odjazdu z przystanku daje obsługujący pojazd po uprzednim sprawdzeniu, że wszystkie osoby wsiadające są wewnątrz pojazdu, a wysiadające opuściły pojazd.

§ 12.

1. W pojazdach wyznaczone są odpowiednio oznakowane miejsca dla:
 - 1) osób z dzieckiem na ręku (dotyczy także kobiet ciężarnych);
 - 2) inwalidów.
2. Pasażer, który zajmie miejsce oznaczone znakiem graficznym (piktogramem) „dla osób z dzieckiem na ręku” lub „dla inwalidy” obowiązany jest zwołać to miejsce osobie uprawnionej.

§ 13.

1. Pasażer obowiązany jest skasować bilet niezwłocznie po wejściu do pojazdu.
2. Pasażer może nabywać bilety u obsługującego pojazd, w cenie wynikającej z uchwały Rady Miasta Białogard. Zamiar nabycia biletu winien być wyrażony przed ruszeniem pojazdu z przystanku, zaś opłata za bilet powinna być uiszczona odliczoną gotówką.

§ 14.

1. Do pojazdu mogą być nie dopuszczone lub z niego usunięte osoby:
 - 1) nietrzeźwe, zachowujące się agresywnie wobec współpasażerów lub obsługi pojazdu;
 - 2) wzbudzające odrazę brudem i niechlujstwem;
 - 3) które z innych powodów są niebezpieczne lub uciążliwe dla współpasażerów.
2. Spowodowanie zatrzymania lub zmiany trasy pojazdu bez uzasadnionej przyczyny, podlega opłacie dodatkowej. Decyzje w sprawach wymienionych w ust. 1 podejmuje uprawniony pracownik nadzoru ruchu, kontroler biletów, bądź obsługujący pojazd.

§ 15.

1. Pasażer zagrażający bezpieczeństwu lub porządkowi w pojeździe, a także uciążliwy dla innych pasażerów, który nie stosuje się do wezwań obsługi pojazdu, personelu nadzoru ruchu lub kontrolerów biletów, oraz odmawiający zapłacenia należności za przejazd, obowiązany jest opuścić pojazd na ich wezwanie na najbliższym przystanku.
2. W przypadku gdy pasażer odmówi opuszczenia pojazdu, obsługa pojazdu, personel nadzoru ruchu lub kontrolerzy biletów mogą zwrócić się o usunięcie pasażera z pojazdu do funkcjonariusza Policji lub Straży Miejskiej.
3. Pasażerowi w przypadkach, o którym mowa w ust. 1 i 2, nie przysługuje zwrot ceny biletu.

§ 16.

Zabrania się w pojazdach :

- 1) otwierania drzwi pojazdu podczas jazdy;
- 2) dawania nieuzasadnionego sygnału odjazdu lub zatrzymania pojazdu;
- 3) wsiadania do pojazdu po sygnale do odjazdu;
- 4) zanieczyszczania i zaśmiecania pojazdu lub niszczenia jego wyposażenia;
- 5) wychylania się z pojazdu i opierania się o drzwi podczas jazdy;
- 6) palenia tytoniu;
- 7) spożywania artykułów żywnościowych, które mogą spowodować zabrudzenie odzieży współpasażera lub pojazdu (np. kebab, hot-dogi, lody, pestki, napoje, itp.);
- 8) wchodzenia do pojazdu w tyżworolkach lub wrotkach;
- 9) grania na instrumentach muzycznych, korzystania z radioodbiorników lub zakłócania w inny sposób spokoju w pojeździe;
- 10) żebrania;

- 11) wyrzucania jakichkolwiek przedmiotów z pojazdu w czasie jazdy lub podczas postoju;
- 12) wykonywania czynności mogących narazić współpasażerów na szkodę lub obrażenia;
- 13) wykonywania innych czynności niedozwolonych w miejscach publicznych;
- 14) prowadzenia rozmów z kierującym pojazdem.

Rozdział 3

Przewóz bagażu ręcznego

§ 17.

1. Pasażerowie mogą przewozić w pojazdach bagaż ręczny, jeżeli istnieje możliwość takiego umieszczenia go w pojeździe, aby nie utrudniał przejścia i nie narażał na zanieczyszczenie odzieży innych pasażerów, nie zasłaniał widoczności prowadzącemu pojazd, nie zagrażał bezpieczeństwu ruchu, itd.
2. Dozwala się na przewóz w pojazdach psów pod opieką pasażera pod warunkiem, że:
 - 1) pasażer posiada aktualne świadectwo szczepienia psa;
 - 2) pies jest trzymany na smyczy i ma założony kaganiec.
3. Bagażu i zwierząt nie można umieszczać na miejscach przeznaczonych do siedzenia.

§ 18.

1. Opłacie za przewóz, według obowiązującego cennika podlegają:
 - 1) bagaż przekraczający sumę wymiarów (wysokość, szerokość, głębokość) 120 cm;
 - 2) wózki dziecięce z dzieckiem do lat 4;
 - 3) większe psy, które nie są trzymane na rękach.
2. Nie podlegają opłacie za przewóz:
 - 1) bagaż ręczny nieprzekraczający sumy wymiarów (wysokość, szerokość, głębokość) 120 cm;
 - 2) małe zwierzęta (w tym małe psy) trzymane na kolanach lub rękach;
 - 3) złożone wózki dziecięce spacerowe;
 - 4) wózki inwalidzkie, z których korzystają osoby niepełnosprawne;
 - 5) psy będące pomocą dla osób niepełnosprawnych.
3. Za każdą przewożoną sztukę bagażu, podlegającą opłacie za przewóz, pasażer obowiązany jest uiścić opłatę w wysokości ustalonej w cenniku.

§ 19.

Zabrania się przewozić w pojazdach:

- 1) psy nie mające założonego kagańca, nie trzymane na smyczy i bez aktualnego świadectwa szczepienia psa oraz inne niebezpieczne zwierzęta;
- 2) rowery;
- 3) przedmioty niebezpieczne lub mogące wyrządzić szkodę innym pasażerom przez zanieczyszczenie lub uszkodzenie ciała lub odzieży, albo które mogą uszkodzić lub zanieczyścić pojazd;
- 4) przedmioty cuchnące, zapalne, łatwopalne, wybuchowe, żrące, radioaktywne oraz inne materiały niebezpieczne;
- 5) przedmioty wywołujące uczucie odrazy;
- 6) broń, z wyłączeniem dopuszczenia do przewozu na warunkach określonych odrębnymi przepisami;
- 7) rzeczy, których przewóz jest zabroniony na podstawie odrębnych przepisów.

§ 20.

Pasażer jadący z plecakiem, zobowiązany jest zdjąć go z pleców i ustawić w sposób określony w § 17 ust. 1.

§ 21.

1. Nadzór nad przewożonym bagażem i zwierzętami należy do pasażera.

2. Za bagaż i zwierzęta przewoźnik odpowiada tylko w przypadku, gdy szkoda powstała z jego winy.
3. Pasażer odpowiada za wszelkie szkody powstałe z jego winy w związku z przewozem bagażu lub zwierząt.

Rozdział 4

Kontrola biletów

§ 22

1. Pasażer zobowiązany jest posiadać podczas przejazdu ważny bilet i okazywać go na żądanie kontrolera biletów lub innej osoby upoważnionej do kontroli biletów. Okazanie biletu ma umożliwić kontrolerowi biletów lub osobie upoważnionej do kontroli biletów sprawdzenie autentyczności biletu oraz innych danych w nim zawartych.
2. Obowiązujący wzór biletu określa przewoźnik.
3. Pasażerowi nie wolno odstępować skasowanego biletu innemu pasażerowi.
4. Bilet nabyty przez pasażera nie podlega zwrotowi ani wymianie.

§ 23.

1. Bilet zniszczony, bądź zabrudzony, z którego nie można odczytać cech identyfikacyjnych, jest nieważny.
2. Nie można legitymować się biletom przed jego skasowaniem jako ważnym biletom uprawniającym do przejazdu.

§ 24.

1. Bilety miesięczne bez wpisanego, w sposób trwały, numeru biletu na znaczku kontrolnym są nieważne.
2. Bilety miesięczne nieczytelne, zniszczone, bez zdjęcia posiadacza, jego imienia i nazwiska lub adresu zamieszkania, i co do których istnieje uzasadnione podejrzenie podrobienia lub przerobienia, są nieważne i podlegają zatrzymaniu przez kontrolera za pokwitowaniem.
3. Pasażer nie posiadający podczas jazdy dokumentu poświadczającego uprawnienie do ulgi, nie może posługiwać się biletom ulgowym.
4. Bilet miesięczny na jedną linię komunikacyjną miejską uprawnia do przejazdu linią określoną na bilecie.
5. Dopuszcza się możliwość jazdy na podstawie biletu miesięcznego inną linię komunikacyjną miejską, ale wyłącznie na odcinku ściśle pokrywającym się z przebiegiem linii wpisanej na bilecie.

§ 25.

1. Pasażer jest obowiązany na wezwanie przewoźnika lub kontrolera biletów okazać bilet oraz dokument poświadczający uprawnienie do przejazdu ulgowego lub bezpłatnego.
2. W razie stwierdzenia braku odpowiedniego biletu albo dokumentu poświadczającego uprawnienie do przejazdu ulgowego lub bezpłatnego, kontroler pobiera opłatę za bilet i opłatę dodatkową.
3. Sposób i wysokość ustalania opłat dodatkowych określa uchwała Rady Miasta Białogard podana do wiadomości pasażerów poprzez wywieszenie w każdym pojeździe.
4. Przewoźnik lub kontroler biletów ma prawo:
 - 1) w razie odmowy zapłacenia należności – żądać okazania dokumentu umożliwiającego stwierdzenie tożsamości pasażera;
 - 2) w razie odmowy zapłacenia należności i niemożności ustalenia tożsamości pasażera – zwrócić się do funkcjonariusza Policji lub Straży Miejskiej o podjęcie czynności zmierzających do ustalenia tożsamości pasażera;
 - 3) w razie uzasadnionego podejrzenia, że bilet lub dokument poświadczający uprawnienie do przejazdu ulgowego lub bezpłatnego jest podrobiony lub przerobiony – zatrzymać dokument za pokwitowaniem i przesłać go prokuratorowi lub Policji z powiadomieniem wystawcy dokumentu,

§ 26

1. Osobami uprawnionymi do kontroli dokumentów przejazdu osób i przewozu bagażu są kontrolerzy biletów, legitymujący się identyfikatorem umieszczonym w widocznym miejscu, zawierającym:
 - 1) nazwę przewoźnika;
 - 2) numer identyfikacji osoby dokonującej kontroli;
 - 3) zdjęcie kontrolującego;
 - 4) zakres upoważnienia;
 - 5) okres ważności;
 - 6) pieczęć i podpis wystawcy (przewoźnika).
2. Kontroler biletów ma obowiązek, na żądanie zainteresowanego pasażera okazać legitymację służbową, na czas niezbędny do odczytania i ewentualnego zapisania danych w niej zawartych.
3. Kontrolerzy biletów zobowiązani są do udzielania pasażerom informacji dotyczących funkcjonowania komunikacji miejskiej, w tym: cenników, rodzajów stosowanych biletów, obowiązujących przepisów porządkowych, wysokości opłat dodatkowych i przebiegu linii komunikacyjnych miejskich i podmiejskich.

Rozdział 5

Postanowienia końcowe

§ 27.

1. Skargi i wnioski dotyczące funkcjonowania miejskiej komunikacji autobusowej można składać w siedzibie przewoźnika i w Urzędzie Miasta Białogard.
2. W sprawach spornych, pasażer ma prawo w ciągu 7 dni od dnia otrzymania wezwania do zapłaty opłaty dodatkowej, odwołać się do przewoźnika.
3. W każdym pojeździe powinna znajdować się w widocznym miejscu informacja, gdzie i do kogo pasażerowie mogą kierować skargi i wnioski dotyczące komunikacji miejskiej.

§ 28.

Przepisy porządkowe stosuje się również w pojazdach na liniach komunikacyjnych podmiejskich, sezonowych i specjalnych.

§ 29.

Przepisy porządkowe wprowadzone zostały uchwałą Nr X/101/03 Rady Miasta Białogard z dnia 3 września 2003 r.

§ 30.

Regulamin udostępniany jest do publicznej wiadomości przez wywieszenie na tablicy ogłoszeń w siedzibie przewoźnika, a także w jego pojazdach.